

Avdelningen för statistik och jämförelser
Maria Bratt
maria.bratt@socialstyrelsen.se

Regeringskansliet
Arbetsmarknadsdepartementet
111 52 Stockholm

Socialstyrelsens yttrande över betänkandet Ett nationellt centrum för kunskap om och utvärdering av arbetsmiljö (SOU 2017:28)

Socialstyrelsen tillstyrker att ett nationellt centrum för kunskap om och utvärdering av arbetsmiljö etableras. Vi anser att det nationella centrumet bör inrättas inom en förvaltningsmyndighet och inte vid ett universitet. Den föreslagna verksamheten vid centrumet innebär varken forskning eller undervisning varför placering på ett universitet inte framstår som ändamålsenlig. En förvaltningsmyndighet erbjuder bättre förutsättningar för styrning och insyn, samtidigt som eventuella oklarheter gällande de ansvarsfrågor som kan uppstå mellan ett centrum och ett universitets övriga verksamhet undviks.

Utredningen lämnar dock inga författningsförslag vad gäller centrumets instruktion eller liknande. Socialstyrelsen kan därför inte lämna närmare synpunkter på verksamhetens art och styrningsformer.

Utredningen gör bedömningen att arbetsmiljöcentrum för sitt uppdrag kan behöva såväl registerdata, surveydata som databaser med indikatorer och gruppdata. Socialstyrelsen nämns som en av de myndigheter som har registeruppgifter som centrumet kan behöva tillgång till. Utredningen har dock enbart översiktligt berört frågan om personuppgiftsbehandling. Frågan om sekretessbrytande bestämmelser berörs inte i tillräcklig omfattning.

Enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL, gäller sekretess i sådan särskild verksamhet hos myndighet som avser framställning av statistik för uppgift som avser enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden och som kan hänföras till den enskilde. Sekretessen är enligt huvudregeln absolut. Uppgifter som behövs för forsknings- eller statistikändamål och uppgift som inte genom namn, annan identitetsbeteckning eller liknande förhållande är direkt hänförlig till den enskilde får dock lämnas ut, om det står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående lider skada eller men.

Socialstyrelsen tolkar uppdraget till det nationella centrumet som att det inte kommer att vara en statistikproducerande verksamhet. Inte heller ska centrumet bedriva forskning. Därmed kan inget av undantagen i 24 kap. 8 § OSL tillämpas. Socialstyrelsen anser att utredningen är bristfällig vad gäller frågor om sekretess,

dataskydd och behandling av personuppgifter. Socialstyrelsen anser att dessa frågor behöver utredas närmare innan centrumet kan inrättas.

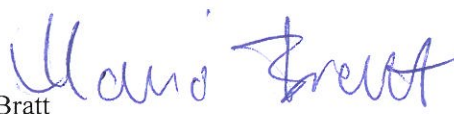
I centrumets uppdrag kommer det ingå att utveckla och ta fram nya riktlinjer för evidensbaserad praktik inom företagshälsovård. Socialstyrelsen menar att även om nationella riktlinjer inte handlar om normering i juridisk mening så har de en starkt rekommenderande karaktär. Det är därför särskilt viktigt att ha en tydlighet i vad som är riktlinjer med rekommendationer och vad som är juridiskt bindande föreskrifter, en åtskillnad som utredningen också belyser.

Utredningen redogör även för en nu aktuell diskussion kring begreppet företagshälsovård, samt att det finns önskemål från aktörer inom området att se över begreppet. Socialstyrelsen ansvarar för samordning av terminologin inom fackområdet vård och omsorg, som innefattar hälso- och sjukvård och socialtjänst. I Socialstyrelsens termbank definieras företagshälsovård som en oberoende medicinsk expertresurs inom områdena arbetsmiljö och rehabilitering. Socialstyrelsen föreslår, då begreppet ingår i myndighetens termbank, att vi kontaktas om begreppet behöver redas ut igen.

Beslut i detta ärende har fattats av Mona Heurgren. I den slutliga handläggningen har Georg Lagerberg och Lars Grönvik medverkat. Föredragande har varit utredaren Maria Bratt.

För Socialstyrelsen

Mona Heurgren

Maria Bratt